

izgovorom, da za te osodepolne dopise so dopisniki sami odgovorni. Povedal je tudi nedavno, da on ni glasilo narodne stranke. Kdo neki bi mu to verjel? »Slovenec« mu menda verjame. A jaz nikakor ne!

V odboru za pogajanje o spravi je tudi dr. Tavčar. Je-li mogoče, da se taki elementi složijo, združijo s katoliškimi? Treba bi bilo pozabiti, zatopiti vso preteklost tako viharno, tako kričečo. To pozabiti in preslišati se ne da in se ne bo dalo. Morali bi zatopiti vsaj za nekaj časa vsa svoja načela in se kar čez noč preleviti ali vsaj ublažiti. A predobro poznamo naše moze, da iz Savlov ne bodo postali Pavli in iz Pavlov ne Savli.

Zato smelo trdim, da odkritosrčna, trdna in trajna sprava je v sedanjih razmerah po taki preteklosti na Kranjskem — nemogoča! Pač se utegne morda (!) ustanoviti nekak »modus vivendi«, a to bo le za nekaj časa, za malo časa. Tlelo bo pod pepelom te sprave še nadalje in plamen ljutega boja bo švignil tem hujše, ko popihlja najmanjša sapica. »Narodov« razupiti dolenski dopisnik ima torej do cela prav, ko trdi, da je narodna stranka s svojim »Narodom« že predaleč prišla, in da na kako retour-pot pri njih niti misliti ni treba. Pa niti to se ne bo doseglo, da bi ostali na mestu, na tem stalu kot so zdaj. Zakaj katoliška stranka ne bo lahko mogla v kot postaviti svojih opravičenih, recimo versko-narodnih in gospodarskih zahtev; narodna pa tudi ne bo odnehala siliti na dan s svojimi naprednimi. Če se pa bota res obe stranki znali tako asketiško-junaško »premagovati«, potem bo to pravcato politično čudo na Kranjskem koncem 19. stoletja.

Torej splošne, trajne in trdne sprave skoro ne moremo pričakovati, če prav jo vsi tako srčno zaželimo, kakor smo je krvavo potrebni. Po moji sodbi bo ta hvalevredna akcija, sprožena po državnih naših poslancih, imela že dovolj uspeha, če doseže vsaj toliko, da trezni elementi v narodni stranki spoznajo, kako sodi »Narod« o slovenski prihodnosti in kako deluje za-njo. Vsi ti naj se združijo potem, ob enem s stranko »Slovenskega Lista«, pod jedno streho v katoliški-narodni stranki, ki bo zaslužila potem ime — vse-slovenska stranka. Tej armadi »Narodova«, oziroma »narodna« strančica ne bo mogla škodovati, ker bo popolno izolirana. Neka opozicija pa je vsaki vladajoči stranki ne le koristna, temveč celo potrebna.

Jakob Missia v Ljubljani, kar je gotovo znamenito za naše zvonove!

Miši in godba.

Da miš ni samo zelo radovedna, ampak tudi precej muzikalična, o tem se je nedavno prepričal neki belgijski tovarnar. Nastavil je namreč v navadno past znani godbeni avtomat, ki je igral različne poznane komade.

Godba je menda miši silno zanimala in jih k sebi vabila; vedno bolj so se bližale pasti, in ko se naposled niso mogle več ustavljati radovednosti, da bi godbo prav ob blizu poslušale, so hitele veselo v — past.

Če niso morebiti v pasti zaplesale še kake polke ali kacega valčka, o tem nam duhoviti tovarnar ne poré ničesar; zato več ne moremo poročati. Bržčas pa se bodo take pasti tudi pri nas v kratkem začele prodajati. —

Smešnica. Starega Plavšarjevega Jokelja poznate; no, če pa ne, nič ne škodi. Jokelj je bil tistikrat pri vojaki, ko se je ondi palica pela. Ne vemo, kaj je zakrivil, da je tudi on nekoč prišel na klop. »Fasati« jih je moral deset. Ko pa se potem vojaki prepirajo, ali so mu jih naštel 10 ali 11, zakriči Jokelj s klopi: »Pa mi še jih enkrat namerite, samo to prosim, štejte dobro!«

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Pri Nj. veličanstvu svetlem cesarju je v ponedeljek zvečer bil dvorni ples, in so cesar govorili z razno gospodo. Proti grofu Palfyju so pohvalili prijenljivo postopanje čeških poslancev. — Deželna zavarovalnica nižje-avstrijska začne poslovati dne 1. aprila.

Češko. Nagli sod je v Pragi v ponedeljek zjutraj prenehal. — Deželni zbor se je sešel, prišli so tudi nemški poslanci. Koj v prvi seji je predlagal grof Bouquoi, naj se voli komisija, ki bi stavila predloge glede ureditve jezikovnih razmer.

Štajarsko. V Gradcu so vstopili novi odborniki v mestni svet. Župan dr. Graf jih je vsodbujal, naj skrbé za nemški značaj Gradca. No, Gradec ni več nemški, ampak puntarski, odkar je Resel državni poslanec.

Koroško. V ponedeljek se je odprl deželni zbor. Nemci so takoj pokazali smrtno sovraštvo do Slovencev, ker so samo Murija volili v odsek in sicer v verifikacijski. — V Rožeku niso Slovenci pri obč. volitvah popolno zmagali, ampak samo s 5 odborniki.

Kranjsko. Deželni šolski svet je dovolil, da se v Zagorju morajo šolarji kar od začetka nemščine učiti. — Ljubljana mora na povelje vlade dobiti dvojezične napise. Čemu pa vlada južnoštajarskih mest k temu ne sili? — V kratkem dobi dežela štiri nove uradnike, bojda ostre Nemce. Tako se celó Kranjska pogreza v nemško morje!

Primorsko. Goriški deželni zbor ne more zborovati, ker se Slovenci nočejo iz tehtnih uzrokov sej udeleževati. — V tržaški deželni zbor pa niso hoteli vstopiti peteri slov. poslanci ter so razloge naznanili dež. glavarju in ces. namestniku.

Ogersko. Fr. Košut je ugnan in časna pogodba z Avstrijo je v drž. zboru vsprejeta. Vsled tega je Gabriel Ugron dal slovo politiki. — Državni zbor je tudi vsprejel postavo o pomadjarjenju krajevnih imen in to je vendar enkrat razjarilo saske poslance, da so izstopili iz liberalne stranke.

Vnanje države.

Rim. Nedavno je bil pri papežu Leonu XIII. francoski škof iz Angoulême, ki je pozneje izdal pastirski list, v katerem hvali papeža kot izrednega prijatelja Francoske.

Italijansko. Minister Zanardelli je izdelal postavo, vsled katere se sv. zakon sme razrušiti in sicer radi prešestva in ako je eden zakonski v ječo obsojen do smrti. Te postave katol. cerkev seve nikoli ne bo mogla priznati.

Rusko. Poleti se snide v Moskvi mednarodni shod, da bo rešil vshodno-azijsko vprašanje; kajti tudi Avstrija in Italija hočeta bojda kak kos Kitajske dobiti.

Srbsko. Bivši kralj Milan je postal poveljnik vse aktivne armade. S tem je dobil veliko moč v roke in bo vladal Srbijo čisto po svoji volji. Joj državici!

Špansko. General Weyler, bivši poveljnik na Kubi, pride pred vojno sodišče. Mož je bil preveč samovoljno vladal Kubo, ter bojda marsikaj zagrešil.

Azija. Med Nemčijo in Kitajem se je sklenila pogodba; vsled te dobi Nemčija pristanišče Kiao Čao v najem za 99 let in je sme utrditi. Nemčija se je torej s Kitajem pobotala, ne pa še z Japonci in Angleži.

Cerkvene zadeve.

Biserna maša sv. očeta Leona XIII.

(Kóneec.)

4. Papež skrbijo za mir in slogu med narodi in vladarji.

Na vse strani divja dandanes sovraštvo med narodi. Drug drugemu več ne zaupa;

močnejši tlačí in izsesava slabejšega; vedno se govori o miru, pa vendar vse države vedno pomnožujejo vojsko, za katero mora ubogo ljudstvo neštevilne milijone darovati. Kaka razdivjanost vlada med narodi, čutimo ravno sedaj najbolj na Avstrijskem, zlasti še mi Slovani. In vendar smo vsi ljudje, otroci enega nebeškega Očeta, vsem nam je zemlja domovina, vsem so pripravljena nebesa, vsi imamo pravico živeti in se razvijati. — V splošni razburjenosti povzdigujejo sv. oče svoj glas in opominjajo vladarje, naj se vrnejo k Bogu, naj se zavedajo svojih dolžnostij do podložnikov, poudarjajo, naj pravica vlada med narodi, opominjajo tudi podložnike, naj bodo zvesti in pokorni svojim vladarjem ne iz hlapčestva marveč zavoljo vesti.

5. Papež skrbijo za uboge trpine.

Sv. oče imajo odprto srce tudi za tiste, za katere drugi ne marajo, ali pa jih zlorabijo in zapeljujejo: za uboge delavce in sploh siromake. S prečudno modrostjo dajejo navodila, kako bi se naj uredile razmere, da se ne bi jedni mastili z bogastvom, drugi pa stradali in delali, kakor živina. Krščanski kmetje in delavci, ki si v potu svojega obraza služite kruh, nikdar vas ne bodo osrečili goljufi, ki vam z besedo in pisanjem obetajo zlate gradove, v resnici po polnijo le svoje žepe, jemljejo vam še tisto, kar imate: mir in zadovoljnost srca! Ko bi se ljudje hoteli ravnati po besedah papeževih, hitro bi se posušile bridke solze neštevilnih trpinov. Kdor koli si, kmet ali delavec, če si še tako ubog in zaničevan, namestnik Kristusov imajo tudi za tebe dobro srce, želijo, da bi se ti polajšalo težko breme.

6. Papež učijo pravega domoljubja.

Rodoljub in domoljub se dandanes marsikdo imenuje, ki ne zasluži tega imena. Marsikateri imajo vedno na jeziku »sloboda«, »domovina«, »narod«, zlasti pri kupici vina, kjer je pa treba pokazati, tam so figa-možje. Domovino moramo ljubiti, to nas uči vera, na to opominjajo tudi papež, toda to moramo pokazati v dejanju, pred vsem moramo izpolnjevati svoje dolžnosti, ne pa samo razsajati, podirati vse, psovati in črniti poštene ljudi.

7. Papež velikodušno pospešujejo vede in umetnosti.

Sovražniki katoliške cerkve večkrat trobijo, da je cerkev sovražna vedi, da ovira omiko. Kdor tako pravi, naj bi šel gledat v Rim, kaj so papeži storili in kaj zlasti sedanjí sv. oče storijo za vede in umetnosti. V papeževi palači, v Vatikanu, se shajajo najučenejši možje vsega sveta, sv. oče pri vsaki priliki navdušujejo za vede in umetnosti, ustanavljajo visoke šole, podpirajo umetnike. Sv. oče so dali že zlatih nauk, kako bi naj učení možje delovali. Vsak ne more biti učen, nekateri morajo delati z rokami, drugi pa z glavo. Učenejši morajo biti vodniki drugim. Kaj pa če so na krivem potu! Če slepec slepca vodi, oba v jamo padeta. Zato sv. oče kažejo pot, katere bi se naj učenjaki držali, da ne zajdejo na krive pote in še drugih ne potegnejo za seboj. Zlasti za modroslovje in zgodovino dajejo lepa vodila, ker se ravno v teh dveh vedah ljudje največkrat zmotijo.

Največja knjiga modrosti je sv. pismo, ker to je beseda božja. V današnjih nevernih časih mnogi sv. pismo zametujejo ali pa zlorabijo, zato tudi v tem oziru dajejo sv. oče zlate nauke, kako naj se sv. pismo s pridom proučava.

Res ni lahko najti razmere v človeškem življenju, na katero bi se sv. oče ne ozirali. In ker vsako človeško delo potrebuje nebeškega blagoslova, priporočajo sv. oče neprenehom molitev, zlasti češčenje Marije Device.

Njih skrb je torej splošna in težavna. Težko je hišnemu očetu skrbeti za red v veliki družini, sv. oče pa imajo čez dve sto